

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Évi előfizetésre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Nyílt tér sora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Földes F. J.
Könyvkereskedése
Főter 38. szám alatt.

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bementesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési felhívás a „Közérdek“ XX. évfolyamára.

A XX. század első évével lapunk fennállásának huszadik évét érte el. Mostoha viszonyok között, de erős akarattal, nem lankadó munkakedvvel s a reánk váró feladatok teljesítésére szilárd kötelességérzettel vezettük lapunkat szabadelvű irányban, forró nemzeti érzülettel. Békés egyetértés és összetartás volt jelszavunk, de ahol a közérdek, s egyedül csak a közérdek nemes védelme kívánta, nem állottunk félre a harcztól, a nyílt, egyenes küzdelemtől. Vármegyénk szellemi és anyagi jólétének kérdései, társadalmi és politikai helyzetünk, városaink és községeink fejlesztésére ezéző törekvések lapunk hasábjain az egyéni érdektől ment pártolásra találtak. Ez elveket tartjuk szem előtt jövőre is, kérve közönségünk meleg, szíves támogatását. Munkatársainkat a közélet derék harcizosai és buzgó munkásai sorából nyertük, főmunkatársunk pedig dr. Ebergényi Sándor lesz jövőre is. Az előfizetési feltételek a régiéknél maradnak.

Dr. Magyarai Károly, Török Bertalan,
a „Közérdek“ szerkesztői.

Közeztvámunk.

Dr. Varró László, Nagy-Enyed város polgármestere, a napokban a városi tanácsnak és egy szűkebb körű értekezletnek bejelentette, hogy elkészültek Fellner Lajos főmérnök több havi fáradozása által azon műszaki rajzok, tervek és számítások, melyeknek alapján Nagy-Enyed város remélheti a közeztvám-jog megnyerését.

Ezen közeztvám-jog megnyerése nagyobb értékű lenne, mint az annak idejében oly általános érdeklődést keltett italmérségi jog megváltása, mert 30.000 korona évi bevételt hozna, míg az italmérségi jog a városnak a megváltás előtt csak 10.000 forintot jövedelmezett.

A tervezet szerint ki kellett mutatni a legnagyobb pontossággal a vám-jog által nyerendő jövedelem hovaforrását, mert másképpen a felsőbb hatóságok azt nem engedélyezik, illetőleg csak is a szükséglet mérvényben.

A vámjövedelem alapját fogja kepezni egy megfelelő kölcsönnek, mintegy felmillió koronának, melyből az összes utcák utteste és folyókái (csatornái) közeztvám-jog mintegy 150.000 korona költséggel, építtetnek egy új hozzájáró ut a Főteretől a vasútállomáshoz, mintegy 300.000 korona költséggel, végül 2 jármos hid épülne a patak alsó és felső szakaszán át és a Tóth-utca tengelyvonalaiban a városgazda és Lázár Adolf fele telkeken át egy új összekötő utca nyíttatnék a Szentkirály utcával szemben mintegy 50.000 korona költséggel.

Zeyk Dániel főispán ur ó méltósága, a vármegyei közigazgatási bizottság elnöke, a múlt év folyamán két ízben sürgette meg a műszaki műveletek beterjesztését, hogy városunk az értékes közeztvám-jogot megnyerhesse; sürgette ugyanezt Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter ur ó nagyméltósága is, mert nevezett miniszteriumnál már több ízben megfordult a városi képviselőt közeztvám-jog iránti keresése, de két okból mindig visszaküldetett kiegészítés végett. Egyik ok volt, hogy a díjtételek szűk körre terjesztése (kizárólag a vasuti forgalomra) miatt sem elég jövedelem nem volt várható, sem arányosnak nem látszott a tehermegosztás; a másik ok volt a műszaki műveletek hiányos kivitele.

1892 óta törekszik a város közönsége a közeztvám-jog elnyerése után, de most már remélhető, hogy nem fog több akadály főnforogni.

A közeztvám eszméjét Baross Gábor lángeszű kereskedelmi miniszterünknek köszönhetjük.

Ő alkotta meg az 1890. évi I. törvényezikket a közutak és vákok rendezéséről.

A Baross zsenialitása átlátta, hogy nem jól van a dolog, ha a határon átvonuló állami és törvényhatósági utak jobb karban vannak, mint a faluk és városok belsejében levő utak a közigazgatási hatóságok szeme előtt és a sűrűn lakott helyeken, mert ezen területek a leg-

sűrűbb közlekedés erei és a piszkos utcák miatt a betegségek igazi melegágyai.

Ennélfogva Baross elválasztotta a törvényhatósági közmunkát a községitől. Azelőtt a törvényhatóság elvette egészen a községek közmunkáját, Baross meghagyta kisebb mérvben a községnek a közmunkaerőt a bel- és viczinalis utak fentartására, a törvényhatóságnak pedig igazságosabb alapon a teherhordozási képesség elvére fektetve adott jogot 10–13% közmunka-váltási rovattal kivételére az állami egyenes adó után.

Azon kívül szabályozván a közeztvám-jog ügyét, rámutatott a forrásra, melylyel a városok kiemelkedhetnek elhanyagolt közlekedési állapotaikból.

Rendezte törvény által, igazán mely belátással, a vasuti állomásokhoz hozzájáró utak kiegészítésének módját.

Ugyanis világos volt előtte, hogy a személy- és teheráru-forgalom nagyobb távolságokra kizárólag a vasutak által bonyolítottatván le, a közlekedési utak közül leginkább használtatnak és ennélfogva a legnagyobb fentartási költséget és gondot igénylik a vasuti állomásokhoz hozzájáró utak.

Ennélfogva kimondotta törvényben azt, hogy az ilyen hozzájáró utak kiegészítési és fentartási költségeit $\frac{1}{3}$ részben az állam, $\frac{1}{3}$ részben a törvényhatóság és $\frac{1}{3}$ részben a község hordozza.

A műszaki tervezet, melynek műszaki leírását és költségvetését egész terjedelmében közölni fogjuk szerencsés kézzel éppen a vasúthoz vezető forgalom könnyítésére fekteti a fősulyt. Erre szolgál az 1152 meter hosszú új ut a Várszeg-utca tengelyvonala irányából a Cirner és Benda házak helyen kezdődve a vasutig, erre szolgálnak továbbá a Tóth-utczát megrövidítő összeköttetés a Szentkirály-utca irányában és egy jármos hid az alsó malom alatt.

Mégis a tervezet a 350.000 korona költséget a vármegyétől semmi új áldozatot nem kér. csupán azt, hogy a törvényhatósági utaknak a városon átvonuló szakaszaira eddig is fordított költséget adja át ez utzaskasok kezelesének terhével együtt a városnak.

Az államtól sem kér többet a tervezet, mint azt, hogy az állomás mellett elvonuló és tulajdonát képező

TÁRCSA.

Száz év a magyar művészet történetéből.

Művelődésünk előrehaladásának kétségtelen bizonyítéka, hogy szellemi és anyagi téren egyaránt új fajok keletkeznek s társadalmunk látóköre messzire kitágult. Csak 60–70 évvel ezelőtt magyar szobrászokról, festőkről beszélni nem lehet; még kevésbé magyar nemzeti szobrászatról vagy festészetről. Ma már mindkét téren művészetünk együtt és egy sorban jár a többi népekével. Meggyőződhetünk arról a Szana Tamás új könyvéből is.

Szana Tamás egyike azon keveseknek, akik nálunk műtörténettel foglalkoznak s a régebbiek (Pastener, Henszlan, Ormós Zs.) mellett a legtöbb sikert mutathat fel. Különben ugy általában nálunk majd mindenki műtörténész — amint méltóztatnak olvasni. S ezt a jelenséget Szana nemrégiben a megrovás hangján emlegette: hogy nálunk soha képet nem látott egyének, ha a budapesti tárlaton megfordulnak, ócsárolnak mindent, de nem vásárolnak, s egyuttal bizonyos rövidlátóságot s elfogultságot vet szemére a magyar társadalomnak, hogy nincs elég képtár stb., ami különben nem újság. Hát Szanáknak igaza is van, meg nem is. Igaz az, hogy tulságosan szeretünk bírálni, de engedelmet kérek, ez mégis csak jobb, mint a mélyseges hallgatás. Mindenki ugy bírál, ahogy izlése magával hozza. De bírálói joga van mindenkinek, hisz azért vannak éppen a képkiallítások. Legegyszerűbben szólva: ki-ki bírálhat, mert ehhez a jogot pénzével megvette. Ezen bírálók és Szana közt csak hajszálnyi a különbség: pénzért járja itt is, ott is, de míg mi kiadjuk, Szana bevételhez jut. Csak hadd bírálgassunk, ne féljen Szana az ujjaktól. Tekintélyéből nem fognak az ugynevezett Szának veszteni, mert ők a hivatalos bírálók. Másrészt nem veszünk képet, hang-

zik a vād, de hajh a régi nóta, a banknóta, nem futja, mert bizony, ha kenyérré kell, senki sem adhatja filléret képre. Évek óta figyeltem művészetünket s arra a meggyőződésre jutottam, hogy nálunk elég kép kerül megvételre a jelen viszonyok között.

Aztán az is igaz, hogy művészeink még ma is meglehetősen primitív embernek tartják azt a szerencsétlent, aki nem lelkesedik minden ugynevezett művészi jelenségen, ami némelykor elég bolondság. Ha művész, mindjárt számít; ha tagja a képzőművészeti társulatnak, annál inkább. De mi, Magyarország többi 17 milliónyi halandója, értelmetlen két lábú tollatlanok vagyunk. De talán már itt is kezd virradni . . .

Szana műve értékes és érdemes könyv.

Ítéleteire sulyt kell fektetnünk két okból. Először, mert ismeri a művészet történelmét a maga egyetemességében, a különböző korokban, a különböző iskolák szerint. Tehát határozottan és tisztán lát és ítél, nem úgy, mint mások, akik ha pl. a spanyol festőket tanulmányozzák, Murillót, ha a németalföldieket, Van Dycket tartják a legnagyobb festőnek. Szóval: Szana nem feltétlen imádója a külföldnek. Másodszor értékesek ítéletei, amennyiben nem követelőzők, azaz inkább a műalkotások történetét, általános benyomást keltő vonásait tartalmazzzák. A maga subiectivismusa szerencsésen megmarad a kellő háttérben.

Ezen írói tulajdonságai szerencsésen nyilatkoznak meg új könyvében. A lefolyt száz év művészetének a történetét az európai művészet történetének keretében adja elő. S nem kíméli a dicsérő szót azou művészeknél, kik a magyar szellemet ragyogtatják alkotásaikkal; Barabás, Lszó, Huszár Adolf s a későbbiek közül Munkácsy, Benczur, László, Patáky, Strobl, Zala, Fadrusz, mind jelentőségük szerint méltatva vannak. S a külföldre szorult nagyokról: Kleinról, Liezen-Mayerről,

Wagnerről, Zichyrol szoltában ott rezeg a fajó érzés hangja, hogy mily nagy kárunk, hogy ezek külföldre kellett, hogy menjenek, vagy önként levetkőzték magyarságukat. De viszont igaz, hogy lelkesedése többször elragadja. Pl. Wagnerről azt mondja, hogy Petőfi után legszerencsésebb, legigazabb magyarzója az alföldnek, a tenger pusztaságnak. De ugyanezt elmondja Izsónál is s még másoknál is.

Szeret általánoskodni s a műkritika nyelvét jól tudja kezelni. Természetes különben, hogy mélyreható s az alkotások tartalmát elemző könyvet nem akart adni e művében, hanem történetet. Tan nem is lehet egyhamar igazán itélni egy egész század festményeiről és szobraitól. De igaza van s köszönet is érte, hogy a marosvásárhelyi Bem-szobor kifejező erejére s talál, jellemzeties felfogására hivatkozva Huszár Adolf tehetségét s jelentőségét kiemeli.

Általában Szana dicséretre méltó munkát végzett, amikor elmondta száz év műtörténetét s megmutogatta, hogy mily óriási a távolság Kovács Mihálytól Barabáson át Zichyig, Munkácsyig, László Fulópig; Ferenczytól Fadruszig. Teljes és kimerítő művének minden sora lelkesítő s bizalommal tölt el a jövő iránt. Intó, figyelmeztető, hogy még sokat, végtelen sokat kell tanulnunk, amíg nemcsak számban, de értékben is gazdagabb lesz a szobrászat és festészet, amíg nem csupán a világ-szemlelemek (Munkácsy), de általában a művészek mind külföldön is méltatáshoz jutnak. De bizonyosság — s ennek a művészek legyenek követői, hogy érvényesülhet a tehetség ide haza is, ha, miként Anteusz, az anyaföldön szilárdan megveti lábát s ugy tekint tul a négy folyam s hármás bérce határain.

A könyv illusztrációja gazdag, ügyesen összeválogatott, de nem mindenütt áll egyenlő színvonalon a könyv tartalmának az értékével.

Kristóf György.

utszakaszt az indóháztól a szentkirály-utcai vasúti sorompóig (rampa) szélesítse ki 22 méterre és tartsa jó karban a forgalom igényeinek megfelelőleg, továbbá, hogy az állam-utnak a város belterületén átvonuló szakaszát az eddig arra fordított költséggel együtt adja át a város kezelésébe.

A tervezet azonban nem veszi egyoldalúan csak a vasúti forgalmat tekintetbe, hanem kivétel nélkül az összes utcák kikövezését is felöleli, úgy, hogy minden városi lakos nyer általa lakása közvetlen közelében is, valamint a sártól, portól menekül, a csatornák létesítése által a járványos betegségek legfőbb útjai fognak kitisztítani.

Ezenkívül a városnak 2 negyede, a Tóth- és Várszeg-utca, hid által fog összeköttetést nyerni, esetleg egy új-utca által is, a hídől kiindulól, a Várszeg-utczába a Kerekes Károly telkén át.

Az Emke.

— Választmányi ülés. —

F. hó 12-én tartotta az Emke ig. választmánya rendezési havi ülését gróf Beldi Ákos elnöke alatt.

Elnök az ülést megnyitván, az új év alkalmából üdvözlöi a megjelenteket, mire a mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesítették.

T. alelnök főtájkár megteszi havi jelentését. Tudomásul veszik.

Merza Lajos kir. tan. főpénztáros jelentése szerint az egyesület december havi forgalma 32.883 kor. 53 fill. Ebből készpénzbevétel 23.208 kor. 13 fill.; összes vagyon december 31-én 2.697.590 kor. 6 fillér.

Sándor József t. alelnök főtájkár indítványozza, hogy tekintettel az ideai rendkívüli nagy fagyra és mutatózó társadalmi szegénységre szavazzon meg az Emke igazg. választmány a kolozsvári iskolák szegény gyermekei segélyezésére 500 kor. rendkívüli sürgős segélyt, melynek azonnali megfelelő felhasználására a polgármester keressék fel. Egyhangulag megszavazzák.

Marostorda vármegyei választmány pártólólág terjeszti be Székely Károly budapesti iparművészeti növendék segély iránti kérését. A Kovács Sándor-féle székely ipari alaptól 300 kor. a folyó tanévre megszavazzatik.

Lázár Farkas főszolgabíró kéri, hogy Körösbányán egy négyosztályú alimn. vagy végső esetben egy áll. polgári iskola felállítását iránt a kir. vall. és közokt. miniszterhez intézett kérvényük támogattassék. A választmány az erkölcsi támogatást kimondja.

Ezután a „Bethlen Gábor fejedelem szobor bizottság” adomány-kérésének ügyét tárgyalták. A szoborra 200 koronát szavaztak meg.

Temesvári gyűjtő-gyár r. t. jelenti, hogy a mult hóban 749.93 koronát irt számlánk javára s az 1900. évben összesen 6681.08 kor. jutott az 5%-ban az egyesület számlájára. Örvedetes tudomásul veszik. A gyár egyéb folyó közlései elnöki ellátás alá bocsáttatnak.

Gajzágó Manó jogtanácsos az özv. Mohai Károlyné-féle hagyaték 1900. évi jövedelmében 2083 kor. 33 fillért terjesztett be, beterjeszti továbbá a mező-kövesdi magyar néptanító részére külön tett 600 kor. hagyományt, melynek évi kamatai a mező-kövesdi mindenkor néptanító segélyére fordítandók. Köszönettel fogadtatik; a mező-kövesdi 600 kor. hagyomány kamatainak megfelelő előjegyzése elrendeltetik.

Az Országos könyvtár-bizottság 1901. február 2-án tartandó ülésén egyesületünk képviseltetését kéri. Az intézkedéssel az elnökséget bízzák meg.

Salamon János, a bécsi udvari opera solohegedűse és udvari zeneművész, Emke-hangverseny-polkát szerzett, melyet díjtalanul az Emkének ajánl fel. Köszönettel elfogadják s elhatározzák, hogy 1000 példányban ki fogják nyomtatni.

T. alelnök főtájkár a költségvetés elkészítése rendjén jelenti, hogy a mult évről összesen 23 népkönyvtár jegyzetett elő, a mihez, ha ez évre 10 új népkönyvtárt veszünk is, ennek költsége már meghaladja a 4000 koronát. Határozatképp kimondják, hogy az 1901. évre a vidéki népkönyvtárak szervezésére 4000 koronát veszenek föl a költségvetésbe.

Ezzel kapcsolatban ugyancsak t. alelnök főtájkár javasolja, hogy tekintettel, miszerint az Emke-könyvtárak és daloskörök magyar-lakta vidékeken is létesítettnek, ellenben a magyarságnak első sorban az egyesület székhelyéről Kolozsvárról kell kisugározni, — vétessék fel a programba Kolozsvárt is kellő számú Emke-népkönyvtár és népdaloskör létesítése s mondassék ki a kiadásokról a költségvetés rendjén való gondoskodás. Indítványát a választmány elfogadja.

Még több kisebb ügy letárgyalása után az ülés az elnök elterelésével ért véget.

Népszámlálás.

(A vidéken.)

Népszámláló voltam, s azt hiszem, nem ütközik az általános utasítás 43. §-ába, ha hírel a zom e lap tisztelt olvasóinak, hogy a népszámlálók általános tapasztalatait egy szóba lehet összefoglalni és ez a szó: a — hideg.

Nekem például elfogyott a lábujjam, a szomszéd számlálónak a füle és hiteles adataim vannak arról, hogy néhány község számlálójának befagyott a tintája, oly annyira, hogy a munkát elvégzésére kénytelenek vagy időhaladékot, vagy pedig melegebb időt kérni. De sőt arról is beszélnek a rossz nyelvek, hogy némely biztostnak az — adatai is befagytak; azonban hogy ezek mit fognak kérni, arról hallgat a falusi krónika.

Szóval, az elmúlt 10 év tapasztalataival ellentétben, az ideai népszámlálást nem a nép fogadta hidegen, hanem a hideg fogadta a népszámlálást keményen; a népszámlálókot pedig sehogy sem fogadták.

Feltéve, hogy a kir. pénzügyigazgatóság jelen sorimat nem fogja az adók kivetésénél alapul felhasználni, elárulom, hogy a „nép”, legalább itt a Székelyságon, nem nézte ellenszenvvel működésünket.

Emlegettek ugyan az adókat, de valaki a számlálás első napján az adó-izonyban szenvedőket azzal kapacitálta, hogy hiszen 10 évvel ezelőtt is azt mondták, hogy a csirkére, meg a libára adót vetnek. El is adtuk sebtebe minden tojó marhát potom áron és még az sem vált be a jóslatból, hogy a tyukra is marhalevelet kell váltani. Bezzeg megrágtunk most a marhassus népszámlálás nélkül is, és ha elrendelte a király a számlálást, csak azért rendelte el, hogy lássa, miye nincsen a szegény embernek, aztán azt is el fogja rendelni, hogy amije nincsen, azt adjanak neki.

Es a kételkedők mégis megkötötték kutyájukat és a kérdésekre úgy feleltek, hogy van ugyan kukoriczka, de — üres; van istálló, de semmi sincs benne; van egy dísznő-öl is, de tüzre kell rakni, mert nincs tüzelő fa; sőt olyan is akadt, ki szerette volna beiratni, hogy a „Pátriába” ennyivel, meg ennyivel tartozik.

Egy kis baj akadt — lelkészekkel, már t. i. a román papokkal. Az én papom például nem akarta kitölteni számláló lapját. Scrupulusai voltak minden egyes pontnál és legnagyobb szegyet a „honosság” ütött fejébe. Annál a pontnál pedig, hogy anyanyelvén kívül mely más nyelven beszél? először a németet diktálta s csak aztán a magyart; no hát én azért is megfordítva irtam.

Aztán akadtam tiszta magyar vezetéknevekre, melyek mellé a „Nekifor” meg „Vaszilie” úgy illett, mint az attillára a „serpár”! Vallása: valamelyik görög (pedig eredetileg református volt); anyanyelve: oláh, más nyelven már nem beszél, s míg az unoka sem nem ír, sem nem olvas, addig a nagyapa — ki ma is „Gyurka” — még mindig ismeri az írást!

Ime, így jár karöltve minálunk a haladás az — oláhosdással.

A számlálók pompás tanulmányt irhatának a — füst ról. Ahány ház, annyifele volt a füst és noha minden füst egyformán hat bizonyos idegekre, mégis a füst ról ismertem fel, amint a szobába leptem, hogy itt módos, vagy szegény ember lakik; mert hát a kukoricza-korének mégis csak más ízű füstje van, mint a fának.

A számlálók orra pedig egyforma halálal fogadott minden fajta füstöt; örült, ha melegebb juthatott.

Már a tizedik családtágot irtam egy vályogfalú házikóban és a család feje kijelenti, hogy nála lakik — szépa nyja is.

Gondolatban felmértem az egyetlen szobácska ürméretét s úgy találtam, hogy bizony kevés hely jut itt egy — gyomornak.

— Neve?

— Övegy Breszka Miklósné.

— Kora?

— 122 éves.

— Egyszáz huszonkét éves! Hol van?

— Hát, domnule, vizért. Nagy a hideg s félt, hogy mi meghülünk, ha ebben a hidegben a kutra megyünk.

Ezt az asszonyt bevárom — gondolám s nem sokáig kellett várom.

Egész könnyedén tipegett be a két korsó vízzel. Ilendőséggel köszönt s a tűzhelyre guggolt melegedni. Eszembe jutott némely gyerek-mese, veszedelmes közelségében állott a seprű s minden pillanatban attól tartottam, hogy elrepül rajta.

Szerettem volna szóba ereszkedni vele, de nem ment könnyen a dolog. Egy kicsit siket volt s a kevésbé vén asszonyok szokásától elütőleg, szófukar volt a mámi. Megkérdeztem, hogy hányszor „számláltak meg” eddigél?

— Bizonyosan nem tudom. Legelőször — a jobbágság után — a németek irták össze az embereket. Akkor még fiatal voltam, lehettem vagy 80 éves. Jót soha

sem hozott. Egyszer a fogam hullott ki, máskor pedig a tehenem hullott el a népszámlálás után. Attól félek, domnule, hogy ha még egyszer eljősz engem össze-írni, fogam sem lesz és tehenem sem lesz, ami elhulljon Jól megjegyeztem magamnak a házszámot és ha majdan 10 év múlva a mennyeeknek Úra és a szerkesztő ur meg fogják engedni, az akkori népszámlálás eredményében hiven fogok referálni arról is, hogy ennek a 122 éves asszonynak tényleg bevált-e a jóslata?

Van-e foga és tehene? Ha lesz, akkor — soha sem halunk meg!

Tótháti.

Levelezés.

Buhakiosztás.

Maros Ujvár, 1901. jan. 10.

1895 év tavaszán, egynéhány jószívű és nemesen gondolkodó úri asszony segítségével, ügybuzgalmával s különösen áldozatkészségével, sikerült a mai „Erzsébet-egyesület”-et megalkotnom.

Törekvésemet, igyekezeteimet ma már a legszebb siker koronázza; az igaz, hogy az akkori segítő társaim közül sokan eltávoztak, de vannak az elődöknek méltó utódai, kik hasonló ügybuzgalommal igyekeznek elődeiknek nyomdokain haladni.

Mit szólnak kedves előnkünkről, Friedenliebi Fritz Pálné ő nagyságáról, az anyák egyik legjobbjáról, aki mivelte lelkének s buzgóságának egész erejével tölti be állását? mit a derék választmány mindegyes tagjáról, kik egytől-egyig méltó társai az elődöknek?

Talán legtalálóbban szólok, ha Gyulai Pálnak egyik szép költeményét idézem:

„Ne mondá a nőt örök szeszélynek,
Érzeme hűbb, mint férfé,
S ha meg nem rontja hű érdek,
A legnemesebb szív az övé.”

Igen, ezen nemes női szíveknek köszönhetem, hogy iskolás gyermekeink az idén is oly szép és gazdag segélyezésben részesültek. Ezen nemes szívek fáradságának, adakozásának és jótékonyágának sikerült az idén is oly szép összeget gyűjteni, mely valóban pártját ritkítja.

Egyesületünk védnöke gróf Teleki Ádámné született báró Zeyk Ágnes ő méltósága pedig mint minden évben, úgy az idén is 12 rend teljes leányruhát adományozott. A jótékonyágban és nagy hazafiai erényekben gazdag ösöknék méltó utódja magas körében sem felejteti el, hogy szegény tanulóinknak karácsonyi ajándékát el ne küldje.

Fogadja ő méltósága a felsegéltek nevében hálás és forró köszönetünket.

Ugyszintén köszönetet mondok az Ammoniak szodagyár tekintetes hivatalnokai karának, mely az idén is 50 korona segélyt adott.

A gyermekek felsegélyezése december hó 23-án d. e. 11 órakor tartott meg a Stefania-bánya gyűlés-teremben.

A kiosztást az egyesület jólelkű s közszeretetlen álló elnöke Friedenliebi Fritz Pálné ő nagysága nyitotta meg az egyesület választmányának, az iskola tantesületének és az érdeklődő közönségnek jelenlétében.

Talpra-esett, csinos beszédjében megköszönte az egyesület választmányának azon szép buzgalmát, melyet az egyesület érdekeiben úgy anyagilag, mint erkölcsileg kifejtett; továbbá felhívta Maros-Ujvár nagy közönségét ezen igazán nemes és szép czélú intézmény további pártolására, hogy, úgy mond, jövőre is ily szép sikerrel és eredménynyel segíthessük a szegény tanulókat, hogy ruhátlanság miatt senki az iskolából ki ne maradjon.

Elnököt a jelenvolt közönség szép ovációban részesítette; hatalmas „eljen” hangzott fel s mindenki örömmel konstatalta, hogy ő nagysága vezetése alatt ez a humánus egyesület igazán nagy és fontos misziót van hivatva betölteni.

Jól esett hallanunk ő nagyságától, hogy a gyermekeket szorgalomra, vallásosságra és engedelmességre buzdította, hogy így magát jövőre mindegyik méltóvá és érdemessé tegye a segélyezésre s különösen lelkére kötötte a tanulóknak a pontos iskolába járást, mert hisz most már a jó meleg téli ruha lehetővé teszi azt.

A kiosztást a tantesület tagjai közül egynéhányan végeztek. Kiosztatott 70 pár csizma, 40 rend teljes téli fiú-öltözet és 45 rend teljes téli leány-öltözet.

Ezenkívül tankönyveket kaptak év elején a szegényebbek. A kiosztott ruha és tankönyvek értéke: 850 korona.

És itt megjegyezni kívánom, hogy ily nagy összeg kiadása mellett még is van legalább 15—20 növendék, kiket segélyezni kellene s akik gyenge ruházattal kénytelenek iskolába járni; de ily népes iskolánál nem 800, hanem 1000. 1200 korona kellene, ezt pedig itt nálunk teljes lehetetlenség egybegyűjteni.

A szegény
nálni, de v
Nem ak
szembetűnő
kedünk, l
czigány gy
Az igaz
lehetséges
népiskolán
népünk m
azonáltal
szegénység

Ezeknek
ha ezek
közsegünk
elérni mi

És ezt
vármegyét
erre mind

van maga
megvalósi
irányát, n
teendő k

Segítő
lakozni s
ismeretes
alis buzga
melyet ál
szeretete

Aki ez
robotra, l
nincs elé
lását, hi
megköve
fölkent a

Ad

Molná

ev. ref. e
egyház (2
kor. S
kor. Ev.
(Kerpen
Agyagás
körjegyz
2 kor. V
ev. ref.
véd (B-
kor. Jak
ev. egy
(Gáborl
Tuzson
fáel (F.
Tóthkor
lelkész

lelkész
saság (1
Sobell
ján) 2
zás) 2
Dr. Me
közjegye
lelkész
1 kor. 6
Gunnés
fill. Ric
lelkész
1 kor.
ref. eg
(Kőze
1 kor.
Balogh
lelkész
1 kor.
Borbél

lelkész
saság (1
Sobell
ján) 2
zás) 2
Dr. Me
közjegye
lelkész
1 kor. 6
Gunnés
fill. Ric
lelkész
1 kor.
ref. eg
(Kőze
1 kor.
Balogh
lelkész
1 kor.
Borbél

lelkész
saság (1
Sobell
ján) 2
zás) 2
Dr. Me
közjegye
lelkész
1 kor. 6
Gunnés
fill. Ric
lelkész
1 kor.
ref. eg
(Kőze
1 kor.
Balogh
lelkész
1 kor.
Borbél

lelkész
saság (1
Sobell
ján) 2
zás) 2
Dr. Me
közjegye
lelkész
1 kor. 6
Gunnés
fill. Ric
lelkész
1 kor.
ref. eg
(Kőze
1 kor.
Balogh
lelkész
1 kor.
Borbél

lelkész
saság (1
Sobell
ján) 2
zás) 2
Dr. Me
közjegye
lelkész
1 kor. 6
Gunnés
fill. Ric
lelkész
1 kor.
ref. eg
(Kőze
1 kor.
Balogh
lelkész
1 kor.
Borbél

lelkész
saság (1
Sobell
ján) 2
zás) 2
Dr. Me
közjegye
lelkész
1 kor. 6
Gunnés
fill. Ric
lelkész
1 kor.
ref. eg
(Kőze
1 kor.
Balogh
lelkész
1 kor.
Borbél

lelkész
saság (1
Sobell
ján) 2
zás) 2
Dr. Me
közjegye
lelkész
1 kor. 6
Gunnés
fill. Ric
lelkész
1 kor.
ref. eg
(Kőze
1 kor.
Balogh
lelkész
1 kor.
Borbél

lelkész
saság (1
Sobell
ján) 2
zás) 2
Dr. Me
közjegye
lelkész
1 kor. 6
Gunnés
fill. Ric
lelkész
1 kor.
ref. eg
(Kőze
1 kor.
Balogh
lelkész
1 kor.
Borbél

lelkész
saság (1
Sobell
ján) 2
zás) 2
Dr. Me
közjegye
lelkész
1 kor. 6
Gunnés
fill. Ric
lelkész
1 kor.
ref. eg
(Kőze
1 kor.
Balogh
lelkész
1 kor.
Borbél

A szegénységet segélyezéssel csak részben lehet szüntetni, de véglegesen megszüntetni nem.

Nem akkor, mikor a nép szegénysége évről-évre szembetűnőbb és nagyobb lesz s amikor oda törekedünk, hogy az iskolából senki még a legutolsó cigány gyermek se maradjon ki.

Az igaz, hogy egyesületünk mindent megtesz, ami lehetséges, s ezt nem is panaszképpen mondom, hisz népiskolánk nagy létszáma, 580, fényesen igazolja, hogy népünk megértette az iskolázás szükségességét, mindazonáltal legalább is 50—100 azok száma, kik a nagy szegénység miatt nem járhatnak iskolába.

Ezeknek beiskolázása első és legfőbb vágyam, mert ha ezek előtt is megnyitottak az iskola ajtai: akkor községünk népiskoláztatása elérte azt a fokot, amelyet elérni mindig és mindenkor ohajtottam.

És ezt annál biztosabban remélhetem, mert ma már vármegyénk népiskoláinak élén egy olyan férfi áll, ki erre minden ízében reá termett; kinek van energiája, van magasabb látóköre s ami fő: van akarat-ereje, hogy megvalósítsa minden vonalon a népoktatásnak azt az irányát, melyet agilis miniszterünk megvalósítani első teendői közé sorozott.

Segítő társakul minden tanítónak kötelessége csatlakozni s mindnyája meg kell, hogy hozza azt a lelkiismeretes munkát, magasabb irányu törekvést és ideális buzgalmat, — tekintet nélkül az anyagi haszonnra — melyet állásának magasztossága és hazája iránti rajongó szeretete parancsol.

Aki ezek hiányával van, az álljon félre az utból; robotra, lelkiismeretlen munkára nincs szükség, s kinek nincs elég erős akarata, erkölcsi ereje ahhoz, hogy állását, hivatását úgy töltse be, amint azt a mai kor megköveteli: az nem méltó arra, hogy a tanúgynek fölként apostola legyen.

J. A.

Adakozások a Bethlen-szoborra.

(Folytatás.)

Molnár József (Csász, Fehérm.) 2 kor. 70 fill. A varbói ev. ref. egyház (Borsodm.) 2 kor. A tépei ev. ref. egyház (Biharm.) 2 kor. Kovács Dezső (Kolozsvar) 2 kor. Szabolcsi ált. tanító-egyesület (Nyiregyháza) 2 kor. Ev. ref. egyház (Nyir-Bogáth) 2 kor. Agh János (Kerpenyes) 2 kor. Dr. Szalay József (Oroszáza) 2 kor. Agyagási Sándor (Dicső-Szt.-Márton) 2 kor. Bakó Károly körjegyző (Ó-Tóhán) 2 kor. Bálint Mihály (Beszterce) 2 kor. Vertán Lukács (Bánhegyes) 2 kor. Bartholoméus Ödön ev. ref. lelkész (Soós-Vertike) 2 kor. Darányi Gyula ügyvéd (B.-pest) 2 kor. Balla Endre ev. ref. lelkész (Csetény) 2 kor. Jakab András (Bukarest) 2 kor. A mártonhegyi ág. ev. egyház 2 kor. Mikolai László ev. ref. lelkész (Gáborján) 2 kor. Az egri ev. ref. egyház 2 kor. Tuzson János (Sepsi-Szent-György) 2 kor. Ovári Ráfáel (F.-Vály) 2 kor. Ág. ev. egyház (Rionfalva) 2 kor. Tóthkomi népbank 2 kor. Batta György ev. ref. lelkész (Gömör-Somony) 2 kor. Kocsi Péter ev. ref. lelkész (Nagy-Hodos) 2 kor. Bekési népbank részv. társaság (Békés) 2 kor. A kisléti ev. ref. egyház 2 kor. Sobell Mihály (Malomárka) 2 kor. Baróthi József (Torján) 2 kor. Székely Árpád ev. ref. lelkész (Szilágy-Borzás) 2 kor. Szabó Mihály ev. ref. lelkész (Doboz) 2 kor. Dr. Meskó László (Nyiregyháza) 2 kor. Butka József körjegyző (Borsa) 1 kor. 80 fill. Székely Imre ev. ref. lelkész (K.-Dobsa) 1 kor. 80 fill. Vitez János ev. ref. lelkész 1 kor. 65 fill. Erdődy Ernő körjegyző (Felek) 1 kor. 60 fill. Gunnes János ág. ev. lelkész (Uj-Város) 1 kor. 60 fill. Riedl János (Kassa) 1 kor. Pap Károly ev. ref. lelkész (Tisza-Iua) 1 kor. Tatai kir. adóhivatal (Tata) 1 kor. A kulai magy. kir. adóhiv. 1 kor. A tabajdi ev. ref. egyház 1 kor. Korchmáros Gáspár kir. járásbíró (Kőszeg) 1 kor. Kovács Ferenc ev. ref. lelkész (Uiszta) 1 kor. Schuller János ág. ev. lelkész (Buzd) 1 kor. Balogh László (Kaposvár) 1 kor. Meetz János ág. ev. lelkész (Nád-Patak) 1 kor. Romáry János (Békés) 1 kor. Molnár Ferenc ev. ref. lelkész (Oros) 1 kor. Borbély József (Torda-Szent-László) 1 kor.

Vidék.

Választás után!

Abrudbánya, 1901. január 18.

A f. hó 10-én megejtett képviselőválasztás előzményeiről, menetéről és eredményéről már ha sokat nem is, de legalább az „abrudbányai” és „verespataki két választó” eleget írt. Természetesen mindkettő a lelkesedés tüzeit, a dicsőség pálmáját Verespatak összetartó választóinak ítélte. Mintha csak egy kéz tette volna fehérre a feketét.

Legyen övék a dicsőség, zengjenek dalt, ha mindjárt kortesdalt is, de engedjék meg azt hinnünk és remélünk, hogy a megválasztott képviselő nemcsak a verespataki, de az egész kerület képviselője. Mert ha a verespataki róm. kath. páter kivételével be is jöttek leszavazni, s ha városi tanácsunk és a polgárság rá nem szavazott is, mégis csak az abrudbányai intelligens közönség nyújtotta a koszorút a képviselőnek. Erről kár volt megfeledezni, mert a választás erkölcsi súlyát azóta meg. Ezt pedig nem vezette sem intés, sem gyöngéd nyögés, hanem vezette az, hogy Dr. Emergonyi Sándor bizassék meg a képviselőt.

De nem ez utra vezet célom. A választásnak mindig megvan a maga utóhatása s mindig ennek van a keserűbb utóje is. Mint mindenütt és mindenkor, a választás alatt gyakoroltatik pressio; mondják, itt is felhasználta mindkét párt a maga fegyverét. Az erősebb győzött, a gyengébb elbukott. Ámde ne mondjuk gyengének az abrudbányai polgárság összetartását se, mert ennek az erőnek jelét adta. Ámde a komoly polgárság az erejét más aktusra tömöríti s nem lép arra a térre, melyen, mint most, ablakokat zuz be, s embervérre szomjuhozik. Ez árny az összetartó erő szépségén a boszu kigyóját taszítja előtérbe.

Különböző repicákban abban culminál, hogy a fenyegetésnek, az ok nélküli odiumnak legyen vége. Térjen be a bős harag helyére a testvériség érzete. Nyujtások a boszu helyett kinek-kinek eszköz arra, hogy a megélhetés biztosítottassék.

Tegye lábhoz fegyverét ki-ki, hiszen a békés további együttműködést kicsinyes és más, a napirendről lekerült érdekeknek megzavarni nem szabad.

Rendőrségünk pedig máskor legyen résen, hogy ha szükség van, rendet követelhesünk. Nem kérdezzük, hová, kire s miért adták szavazatukat, de azt az ösz-polgárság nevében követeljük, hogy az ablakbeverő suhancokkal bánjunk úgy el, ahogy a jog és polgári szabadság megkövetelik. Ha erre nem érez erőt, kérjen katonai karhatalmat s ha a megtámadott maga fordul ehhez, ne írka-firkáljon jobbra-balra, mert másnak tén meg drágább az élete, mint a h. rendőrkapitány urnak.

Egyebekben most már mi is gratulálunk a megválasztott képviselőnek, ki, úgy látszik, így jól, de más-képp gyengén bányászódik.

x-y.

Gazdasági előadás Magyar-Bükkösön.

M.-Bükkös, 1901. január 21.

Az alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület f. hó 20-án tartotta Magyar-Bükkös községében előadásainak keretében a XI-ik népies téli gazdasági előadását. Örömmel tapasztaltuk, hogy Magyar-Bükkösön évről-évre mind nagyobb érdeklődéssel folynak le a gazdasági előadások, még pedig nagy és érdeklődő gazdaközönség jelenlétében. Így a mai előadáson ott láttuk Ozd, Czintos, Csokelaka, Gambucz, Istvánháza stb. községek értelmesebb kisgazdait, kik a m. b. k. ö. si gallal együtt megközelítették a mintegy 100 főből álló hallgatóságot. Első előadó Bőjtke Kálmán főszolgabíró volt, ki „A ragályos állati betegségek fellépése esetén az állattulajdonosok kötelessége a hatóságokkal szemben” cím alatt igen gyakorlati eszmékkel telt előadást tartott az érdeklődő gazdaközönségnek. Előadását mindvégig nagy figyelemmel hallgatta a gazdaközönség, amely előadás a gyakorlati életből vett példák, továbbá a törvény által előírt szabályok betartásáról népszerű modorban lett a figyelmes gazdaközönségnek előadva.

Második előadó Székelyhidyi Viktor gazd. egy. titkár a gazdasági hitel- és értékesítő szövetkezetekről tartott előadást, ismertette részletesen az 1898. évi XXIII. t. cz. alapján létesíthető hitelszövetkezeteket, és előadásának legszebb eredménye az, hogy M.-Bükkös és Ozd községekben, minden valószínűség szerint — a gazdaközönség nyilatkozata szerint — már legközelebb fognak hitelszövetkezetek alakulni. (J.)

Legujabb.

(A „Közérdek” eredeti távirata.)

Budapest, jan. 23. (Déli 12 óra 10 perc.)

Viktoria angol királynő meghalt. Magyar képviselőház mai ülésén részvétét kifejezte.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit tisztelttel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgetően beküldeni sziveskedjenek.**

— **Személyi hírek.** Zeyk Dániel főispán szerdán a reggeli gyorsvonattal Budapestről székelyhelyre visszatért. — Török Bertalan országgyűlési képviselő vasárnap este Budapestre utazott, hogy részt vegyen a képviselőház tanácskozásában.

— **Uj anyakönyvvezető.** A m. kir. belügyminiszter Paul István bucsumi körjegyzőt bucsumi anyakönyvvezetővé teljes hatáskörrel kinevezte.

— **Kinevezések.** A vármegye törvényhatósága múlt évi december hó 29-én tartott rendkívüli közgyűlésén a vármegye területén működő három lovatató bizottság elnöke Szalánczy Lőrincz, Novák

Ferencz és Szócs József megyebizottsági tagokat választva meg, a vármegye főispánja ezen bizottságok becselőivé és orvosáivá a következő urakat és megyebizottsági tagokat nevezte ki: I-ső (nagyenyedi) lovatató bizottság: Elnök Szalánczy Lőrincz, becselő: Vinczenti Miksa, Dobolyi Zsigmond, Zeyk Endre, orvos Török György törv. állatorvos; II-ik (gyulafehérvéri) lovatató bizottság elnöke: Novák Ferencz, becselő: Batta Bertalan, Vadady Gergely, Jónás Géza, orvos Vajda Lajos; III-ik lovatató bizottság elnöke Szócs József, becselő: Szalánczy Jenő, Tuzson Gyárfás, Edelmann József, orvos Trencsáni Árpád.

— **Adomány a Bethlen-szoborra.** Dr. Bartók György erdélyi ev. ref. püspök a Bethlen-szoboralapra 200 koronát adományozott.

— **Statistikai kimutatás.** A marosújvári anyakönyvi kerületben az 1900-ik évben 150 születés történt. Ebből 75 leány és 70 fiu. Halva született 1 leány és 2 fiu. Összesen 150. Vallásra nézve: ev. ref. 39, róm. kath. 18, gör. kath. 64, gör. keleti 18, unit 3, izraelita 6, ágostai hitv. evangélikus 2. A múlt évihez képest apadás 19. — Meghalt 85. 1 éven aluli fiu 11, leány 15; 1—6 éves fiu 5, leány 3; 6—13 éves fiu 2, leány 2; 12—20 éves fiu 4, leány 1; 20 éven felüli férfi 18, nő 19. Halva született 3 leány, 2 fiu. Összesen 85. Apadás a múlt évihez képest 8. — Házasság kötött 27. Római katolikus volt a vőlegény és menyasszony 5 házasságban, ev. ref. volt 3, gör. kath. 12, izraelita 2. — Vegyes házasság pedig 5. Összesen 27. Apadás a múlt évhez képest 6.

Közgazdaság.

Méhészkedjünk.

A természet kihalt! Fehér hólepel borítja a határt. Beköszöntött a tél a maga valóságában. Ilyenkor a legtöbb gazda idejét a meleg „bubos” vagy „banya” kályha mellett tölti, pipaszó mellett panaszkodva a rossz viszonyokról. Elkeseredett hangulat van mindenütt! Vajmi kevés azonban azoknak száma, kik a helyzet nyomozó hatása alatt rágódnának arra is, hogy miképpen lehetne a mindinkább szaporodó terhelék és kiadásokkal szemben a gazdálkodás keretében a jövedelmet gyarapítani. A legtöbb gazda kizárólag a termésre támaszkodik, legfeljebb egy kis állattenyésztési jövedelem fokozza bevételeit; pedig van ám többféle, gazdaságilag még kihasználatlan és mégis számottevő tőke, mely nagyon csekély fáradsággal hasznunkra fordítható lenne. Egyike ezeknek például a méhészet. Ezen gazdasági üzletág igazán megérdemelné, hogy gazdáink komolyan figyelembe vegyék annál is inkább, mert ezt a gazdálkodás mellett mellékfoglalkozásként üzheti bárki és a nélkül, hogy más dolgait elhanyagolná.

Ha meggondoljuk, hogy hány — számokban ki nem fejezhető — virág hervad el, mit a természettől nyert tulajdonságánál fogva hasznunkra fordíthatnánk, — hogy mily kiszámíthatatlan értékű mézet tartalmazó édes nedv párolog el a nagy semmisségbe: bizonyára eszünkbe fog jutni, hogy jó volna ebből az ingyentőkéből, mit a természet kínálva kínál, kivenni a kamatot, a mely anyai, a menyit épen akarunk, csak méhészkedniünk kell! Nem kell ugyanis a méhésznek árendát fizetni a méhlegelőért, és nem kell attól tartani, hogy kedves kis jószágaink a tilosba mennek; hisz övék az egész természet, s zümmögve szállnak virágról-virágra, gyűjtve az édes nektárt. Nem kérdezi senki, hogy kie, mit keres az én virágomon? Szabadság az ő jelszava! Ez a kedves teremtmény az ő kifürkészhetetlen természeti sajátságával bámolatba ejti a legnagyobb tudósokat is. De hát hadd vizsgálják ok a természet titkait, ez az ő feladatuk; mi elégedjünk meg azzal, ha a méhek munkakörét és a velök való bánásmódot ösmerjük, mely oly egyszerű, hogy kevés odaadással és szorgalommal bárki is elsajátíthatja. Méhészek legyünk tehát; ugys keserű az élet; édesítsük meg hát mézzel!

Mivel is kell megkezdeni a méhészkedést? A külső gazdasági teendők most jobbra szünetelnek, van elég idő, hogy az unalmas teli napokat hasznos dolgokra használjuk fel. Aki tehát komolyan elhatározta magát, hogy méhészkedni akar és fog is, első teendője a méh-lak, vagyis a kaptár készítése legyen. A régi szalmakasokkal ugyanis jövedelmezően nem üzhetjük a méhészkedést, mert, mint tudjuk, itt a méznyerés sokszor drága bogárkaink életébe kerül, vagyis feláldozzuk a tőkét a kamattért. Az okoskodó ember ész azonban talált rá módot, hogy ezen nyilkos rendszert kiküszöböljén, egy szebb, nemesebb irányba terelje a méhtenyésztést!

Ki ne hallotta volna a Dzierzon német méhésztudóst?

Ó tette le az alapkövet a mai méhészkedésnek fel-
lálván az ingó szerkezetű, vagyis a keretes méhkasokat.
Az így kaptárokból összeállított méhes aránytalanul jöve-
delmezőbb, másrészt pedig valóságos szórakezést is
nyújt. Folytonosan figyelemmel kísérhetjük a méhek
munkásságát, tiszta képünk van mindig a törzsek álla-
potáról; ha baj van, gyorsan segíthetünk; tehát oly
rendszeres kezelésben részesíthetjük méhesünket, mint
bármely gazdasági üzletágat.

Nincs arra szükség, hogy nagy kiadásokba kevered-
jünk, ha méhest akarunk létesíteni. Kezdjük kicsiben,
egy-ket családdal; ezekkel megtanulván a kezelést,
évről-évre nagyobbíthatjuk azután méhesünket. Kaptart
minden méhész maga csinálhat most a téli napokban.
Egy pár szál deszka, fűrész, gyalu, kalapács, szeg, no
meg egy kis ügyesség kell csak hozzá! Naponként pár
órát reá szánva, észre sem vesszük, mikor a kaptár
kész lesz. Nem kezelek helységet, hol ma már ilyen
új fajta méhkások né lennének. Nézzünk utána, kér-
jünk egyet mintának, vagy mérjük le ott helyben a
kasok nagyságát; hiszem hogy ha nem is művésziesen,
de céljának megfelelően mindenki elkészítheti. Méhész-
kedjünk!

Idrányi Endre.

Szerkesztői üzenetek.

Tóháti. Aki így tud írni, az írjon többször is. Nagyon szívesen
vesszük.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvény-
társaság könyvnyomdájában.

647-1900
végrh. szám

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a
értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a erzsébetvárosi kir. törvény-
szék 1900. évi 9203. sz. végzése következtében dr. Pap Demeter
ügyvéd által képviselt Benedek József javára elekesi Farkas Sámuelné
Stein Vilma ellen 700 kor. s jár. erejéig 1900. évi november hó 15-én
fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2090 koronára
beesült ingóságok, u. m.: 1 tengeri-kas, 16 szekér esős tengeri,
2 ökor, 2 tehén, 2 borjú, 1 ló, 1 szekér, 1 kizal széna, 2 eséplőgép
nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbírószék 1900. évi V.
399 1. számú végzése folytán 700 kor. tőkekövetelés, ennek 1900.
évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig
összesen 74 kor. 24 fillérben bíróság már megállapított költsé-
gek erejéig Elekesen végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszköz-
lésére 1901. évi február hó 1-én napjának délelőtti 10 órája
határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjel-
yzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet
ígérőnek besáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felül-
foglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elren-
deltetik

Kelt Maros-Ujvárt, 1901. évi január hó 14. napján.

Dergán János,
kir. bír. végrehajtó.

3348 1-1

Brády-féle
Mária-czelli
gyomorcsapok

Figyelni a védjegyre.

Nagyszerűen hatnak, gyomorbetegségek nélkülözhetetlen
és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomor-
gyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyú fel-
bőfőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkivá-
lasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs,
székülés.**

Hathatós gyógyszernek bizonyult **fejféjásnál**,
amennyiben ez a gyomortól származott, **gyomortulter-
helésnél** étellekkel és italokkal, **gúliszták, májbajok
és hámorhoidáknál.**

Említett bajoknál a **Brády-féle Mária-czelli**
gyomorcsapok évek óta kitűnőnek bizonyultak,
amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis
üveg ára hasznalati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király-utca 12. sz.

Bevásárlásnál határozottan Brády-féle „Mária-czelli gyomor-
csapok”-et kell kérni s szigorúan vigyázni kell a fenti védjegyre
és aláírásra, valamint arra is, hogy a régi jó hírnevű **valódi**
Brády-féle „Mária-czelli gyomorcsapok” ára üvegenként 40 kr.,
dupla üvegekben 70 kr. míg a nem valódi és esekély
értékű utánzatokat olcsóbb árban, többnyire 35 kr-ért
ajánlják.

14-24 3188

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a helybeli
piacon 1883. év óta fennálló Vajda Péter czég divatkereskedését és temet-
kezési intézetét megvásároltam és azt

Tánger József ezelőtt Vajda Péter

kereskedelmi törvényszéki bejegyzett czég alatt fogom tovább vezetni.

Ezen üzleti vállalatomnál kiváló gondot fordítok arra, hogy úgy a **divat**,
**honi vászon, kalap, czipő, szőnyeg, diszmű, pipere, női és férfi-
ruhaszövet és rövid-árak** nagy választékával, mint a

temetkezések

diszes és a legmérsékeltébb áron számított rendezésével a mai
kor legmagasabb igényeit is kielégítem.

Szakmámba vágó árucikkeimet hazai és külföldi elsőrendű gyárosoktól
szerzem be, minék következtében azon helyzetben vagyok, hogy a legjobb
minőségű árukat lehető olcsón, a legsolidabb kiszolgálás és határozott szabott
árak mellett boesáthatom a t. vevő közönség rendelkezésére.

Magamat a n. é. közönség szíves jóindulatu pártfogásába ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

TÁNGEL JÓZSEF.

Raktáron tartok mindenemű koporsókat, u. m.: fakoporsók 10 koronától
70 koronáig, érckoporsók — felnyitól üveg-fedéllel is — 80 koronától 300
koronáig, sir-koszorúk 4 koronától 20 koronáig, koszorú szalagok métere
30 fillértől 4 koronáig.

Hulla-szállítási vállalat.

3346 1-12

Üzletembe lehetőleg többnyire magyar ipartermékek vannak bevezetve.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy

karácsonyi és ujévi gyerekjátékok

egyéb alkalmi cikkek nagy mennyiségben érkeztek, ezeknek áttekintésére szíves
pártolóimat most már **30-ikszor** vagyok szerencsés meghívhatni.

Mult évi játékok és babák 1/2 vagyis **minden áron kiarsítottatnak.**

Mint a **Ditrich és fia** budapesti czég udvari szállí-
tónak bizományosa, ajánlom legjobb minőségű **Jamaica**,
Cuba és **brazíliai** rumokat; különböző **császár-keverék és**
Pecco-virág teákat; teasüteményeket; Ajoka, pizstráng,
angolna halakat; friss **viza-ikrát; francia mustárt; Groy**,
Ementáli, Imperiál és Permazán sajtokat legolcsóbb áron.

Az általánosan **jónak** talált híres **Asbest talp-betéteket**, mindennemű
czipő sárga erémekeket és lakkot a beszerzett igen olcsó árért ajánlom, melyek
az eddigi árak **felének felelnek** meg

Legujabban érkezett hajlékony acél széna- és trágyavillákat ajánlom a
gazdálkodók b. figyelmébe, melyek a szó teljes értelmében **eltörhetetlenek**
és ha eltörnének, azokat mással kieserélem.

Ajánlok igen nagy választékban acél csavaros, Halifax, Kondor,
Mercur és Jacson Haines koresolyákat 75 krtól kezdve leszállított olcsó áron.
Asztali lámpák 70 kr.-tól feljebb, függő lámpák 40 kr. Alpacca tálcák
I. 25 kr., II. 80 kr.-tól kezdve **Valódi angol acél czitera-hurok ere-
deti angol csomagokban — minden számba — raktáromon van.**

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Valódi Brády-féle legkiválóbb **sósorszesz** nálam mindig kapható.

3312 8-52

1 font 1/2 kilo tiszta jó ízű kávé 75 kr.
1 csomag Stearin-gyertya magyar gyártm. 38 kr.

Királyi Penetelli-bonbonok színesen mágyar gyárt-
mány, kélbűs ellen kitűnő szer, ízletemben
kiváló áron kapható

Leszállított jutányos áron adom el az idegen orszákokat, hogy magyar
gyártmányt szerzhessék be helyette.